

store Kampstibe, som de bygge i de store Landes Mariner, Panzerstibe f. Ets. til 10 a 14 Mill. Kroner, meget store Kolosser. Saadanne Stibe tænker slet ingen paa at bygge her hjemme. Dels egner vort Lands Forvar med dets Videnskab sig slet ikke dertil, dels egner heller ikke vor økonomiske Status sig dertil. Derom er der altsaa ingen Strid. Jeg kan gaa endnu videre og sige, at der heller ingen Strid er om Skibets Størrelse, for saa vidt der ikke en Gang er nogen, der ønsker at bygge et saa stort Skib, som vi en Gang have bygget, nemlig Panzerstibet „Helgoland“, der blev sat i Vandet i 1878 og kostede godt 5 Mill. Kroner, nemlig 5,083,268 Kr. Endelig er der ogsaa Enighed om, at man ikke vil anvende Bevilgingen til smaa Stibe, idet man mener, at vi allerede have bygget en hel Del smaa Stibe og nødvendig vil gaa ud over det Antal, vi nu have faaet i de senere Aar. I halvfemsjerne er der navnlig bygget en Del Krydsere. I Aaret 1890 blev der saaledes efter Bevilling fra Rigsdagen sat i Vandet Krydseren „Hella“ til en Beføstning af 1,815,206 Kroner; i 1892 Krydseren „Gejser“, som kostede 1,920,850 Kroner, og i 1894 blev endnu en Krydser sat i Vandet, nemlig „Heimdal“, som kostede 1,687,506 Kroner. Vi have saaledes i de senere Aar faaet en hel Del af det Materiel, som i Flaadeloven kaldes „et passende Antal mindre Stibe“, og der er Enighed om, at man ikke vil bygge videre paa disse Stibe, fordi man derved vilde naa et meget stort Antal og udvide Flaadelovens Udtryk „et passende Antal mindre Stibe“. Alle Parter ere enige om at bygge et større Skib. Hvad der er Strid om, er kun Typen for dette større Skib. Jeg skal ikke komme ind paa det Vædringsforslag, som er stillet af Mindretallet under Nr. 108, idet jeg forudsætter, at Mindretallet selv vil begrunde, hvorledes det Skib, det foreslaar at bygge for de 3 Mill. Kr., skal være, men jeg skal meddele, at naar Flertallet har tiltraadt det Forslag, som er stillet af Ministeren, og som gaar ud paa, at der skal bygges et Skib til en Beføstning af 3,750,000 Kroner, have vi gjort det, dels fordi vi have indset, at vi ikke have Sagkundskab nok til at sige Administrationen, hvorledes Skibet skal bygges og indrettes, og dels fordi det forekommer os, at et saadant Skib i og for sig vilde være formaalstjenligt. Det har en Størrelse, som gør, at det kan anvendes, ikke alene til Søforsvar ved Kjøbenhavn, men ogsaa i vore øvrige Farvande. Det kan dog ikke være Flaadens Opgave at ligge her ved Kjøbenhavn og udgøre en Del af Kjøben-

havns Beføstning fra Søfiden. Dernæst har dette Skib den Fordel, at det ogsaa har Torpedoudskydningsapparater baade i Stævnen og tværsstibs, saa at det samtidig kan være Kampstib og ogsaa kan erstatte Torpedobaade, som vi ellers maatte bygge, og hvoraf vi jo have et ikke ringe Antal. Nu vil der maasse blive indvendt: Ja, men Skibet er dog, skønt det kun skal koste 3,750,000 Kr., større end de Stibe, Jollestinget hidtil er gaaet med til at bevilge. Det kan jeg ikke indrømme. Jeg skal blot nævne, hvilke Stibe vi i de senere Aar have bygget af Typen „større Stibe“. Siden 1878 have vi ladet 5 større Stibe løbe af Stabelen, og et større Skib, det 6te, staar endnu paa Værftet, og skal bygges færdigt i det kommende Finansaar. I 1878 løb „Helgoland“ af Stabelen, det kostede 5,083,268 Kr. Denne Type har været omstridt her, og jeg skal derfor lade den være ude af Betragtning. I 1880 satte man det næste Panzerbatteri eller Panzerstib i Vandet, nemlig „Tordenskjold“, det var ganske vist en Del mindre, og kostede 2,669,888 Kr. 2 Aar efter, i 1882, fattedes Panzerfregatten „Hjn“ i Vandet, det Skib, som er kommet hjem fra en Rejse i disse Dage, og som mange ærede Medlemmer ville have set ligge her ude med sin store Rejsning, et smukt Skib, men vel sagtens ikke af den Slags Stibe, som nu særlig anvendes til Marinerne. Det kostede 2,764,974 Kr. I 1886 fattedes det næste større Skib i Vandet, det var Panzerstibet „Svar Hvittfeldt“, der kostede 3,935,617 Kr., altsaa ca. 200,000 Kr. mere end det, der nu tænkes bygget. I 1888 fattedes det næste større Skib i Vandet, nemlig Krydserforvetten „Balkhyrien“, der kostede 3,391,489 Kr. Man ser saaledes, at den Type, der har været bevilget her fra Rigsdagens Side, har været noget forfælselig, undertiden under 3 Mill. Kr., undertiden over. Panzerstibet „Svar Hvittfeldt“ er det største af de i de senere Aar byggede Stibe, idet Beføstningen meget stærkt nærmer sig de 4 Mill. Kr. Det Skib, der staar paa Værftet, og som i Aar skal løbe i Vandet, „Skjold“, er mindre, idet det er anslaaet til en Beføstning af 2,700,000 Kr.. Der har altsaa været nogen Forskellighed i de Typer af saakaldte større Stibe, som fra Rigsdagens Side ere blevne bevilgede. Det Skib, som foreslaas, og hvis Bygning Flertallet er gaaet ind paa, vil kræve en Beføstning af 3,750,000 Kr., en Sum altsaa, der er hen mod det Beløb, som Panzerstibet „Svar Hvittfeldt“ kostede, eller midt imellem dette og Krydserforvetten „Balkhyrien“. Naar vi ere med til at stemme for, at de